

Adroddiad perfformiad amgylcheddol blynyddol ar gyfer Hafren Dyfrdwy 2023

Cyflwyniad

Ein diben yw sicrhau rheolaeth gynaliadwy o adnoddau naturiol yn ein holl waith. Mae hyn yn golygu edrych ar ôl yr aer, tir, dŵr, bywyd gwylt, planhigion a phridd i wella llesiant Cymru a chynnig dyfodol gwell i bawb.

Rydym yn monitro gweithgareddau cwmnïau dŵr er mwyn lleihau'r effaith y mae eu hasedau a'u gweithgareddau yn ei chael ar yr amgylchedd. Rydym yn gwneud hyn drwy wirio eu perfformiad amgylcheddol drwy gydol y flwyddyn mewn meysydd fel lleihau digwyddiadau llygredd, cydymffurfio â thrwyddedau, a chyflawni cynlluniau gwella'r amgylchedd.

Sefydlwyd Hafren Dyfrdwy¹ ar 1 Gorffennaf 2018, gan ffurfio cwmni dŵr a charthffosiaeth sy'n gyfan gwbl o fewn ffin wleidyddol Cymru. Cafodd yr holl² asedau a oedd yn berchen i Severn Trent Water a Dŵr Dyffryn Dyfrdwy yng Nghymru yn flaenorol, ac a oedd yn cael eu rheoli ganddynt, eu trosglwyddo i Hafren Dyfrdwy.

Mae'r adroddiad hwn yn canolbwyntio ar berfformiad amgylcheddol Hafren Dyfrdwy ar gyfer 2023. Rydym hefyd yn asesu perfformiad Dŵr Cymru, y gallwch ei weld ar ein [gwefan](#).

Nid yw metrigau'r Asesiad Perfformiad Amgylcheddol a ddefnyddir ar gyfer y deg cwmni dŵr a charthffosiaeth mwyaf yng Nghymru a Lloegr yn berthnasol i Hafren Dyfrdwy. Fodd bynnag, rydym yn defnyddio themâu tebyg, er enghraifft digwyddiadau llygredd a chydymffurfedd â thrwyddedau.

¹ Gwybodaeth Tŷ'r Cwmnïau: HAFREN DYFRDWY CYFYNGEDIG, rhif cwmni 0352762, cyfeiriad swyddfa gofrestredig: Packsaddle, Ffordd Wrecsam, Rhostyllen, Wrecsam, Clwyd, LL14 4EH.

² Yr unig eithriad yw gwaith trin dŵr Cwm Elan, a fydd yn parhau i fod yn eiddo i Severn Trent Water ac yn cael ei reoli ganddo er ei fod wedi'i leoli yng Nghymru. Bydd CNC yn rheoleiddio'r safle hwn ac yn darparu data perfformiad amgylcheddol i Asiantaeth yr Amgylchedd, fel y gellir ei gynnwys yn adroddiadau Severn Trent Water.

Prif negeseuon ar berfformiad

Yn 2023 fe wnaeth Hafren Dyfrdwy:

- barhau i berfformio'n dda o safbwynt digwyddiadau llygredd difrifol heb gael unrhyw ddigwyddiadau llygredd difrifol yn 2023;
- lleihau cyfanswm yr achosion o lygredd carthffosiaeth o ddau yn 2022 i un yn 2023;
- cydymffurfio 100% ag amodau ei drwyddedau gollwng dŵr rhifol;
- sicrhau sgôr o 100 yn y Mynegai Cydbwysedd rhwng Cyflenwad a Galw;

Ond mae angen i'r cwmni wella'r canlynol:

- cydymffurfio ag amodau trwydded gollwng dŵr disgrifiadol;
- eu lefelau o hunan-gofnodi digwyddiadau gan na wnaethant adrodd am ddigwyddiad o Waith Trin Dŵr, a'u bod wedi hunan-gofnodi 75% o ddigwyddiadau'n unig yn 2023 (3 allan o 4);
- gweithrediad eu systemau Monitro Hyd Digwyddiadau (EDM) fel bod pob EDM yn gweithredu am o leiaf 90% o'r amser.

Digwyddiadau llygredd

Fel rheoleiddiwr, rydym yn ymateb i amrywiaeth eang o ddigwyddiadau llygredd, a daw rhai o'r rhain o asedau a rhwydweithiau cwmnïau dŵr. Rydym yn adrodd ar faint o ddigwyddiadau y mae pob cwmni dŵr yn gyfrifol amdanynt. Diben hyn yw hybu gostyngiad parhaus yn nifer y digwyddiadau llygredd, gyda'r nod o leihau nifer y digwyddiadau i sero. Nid ydym yn disgwyl unrhyw ddigwyddiadau difrifol (Uchel).

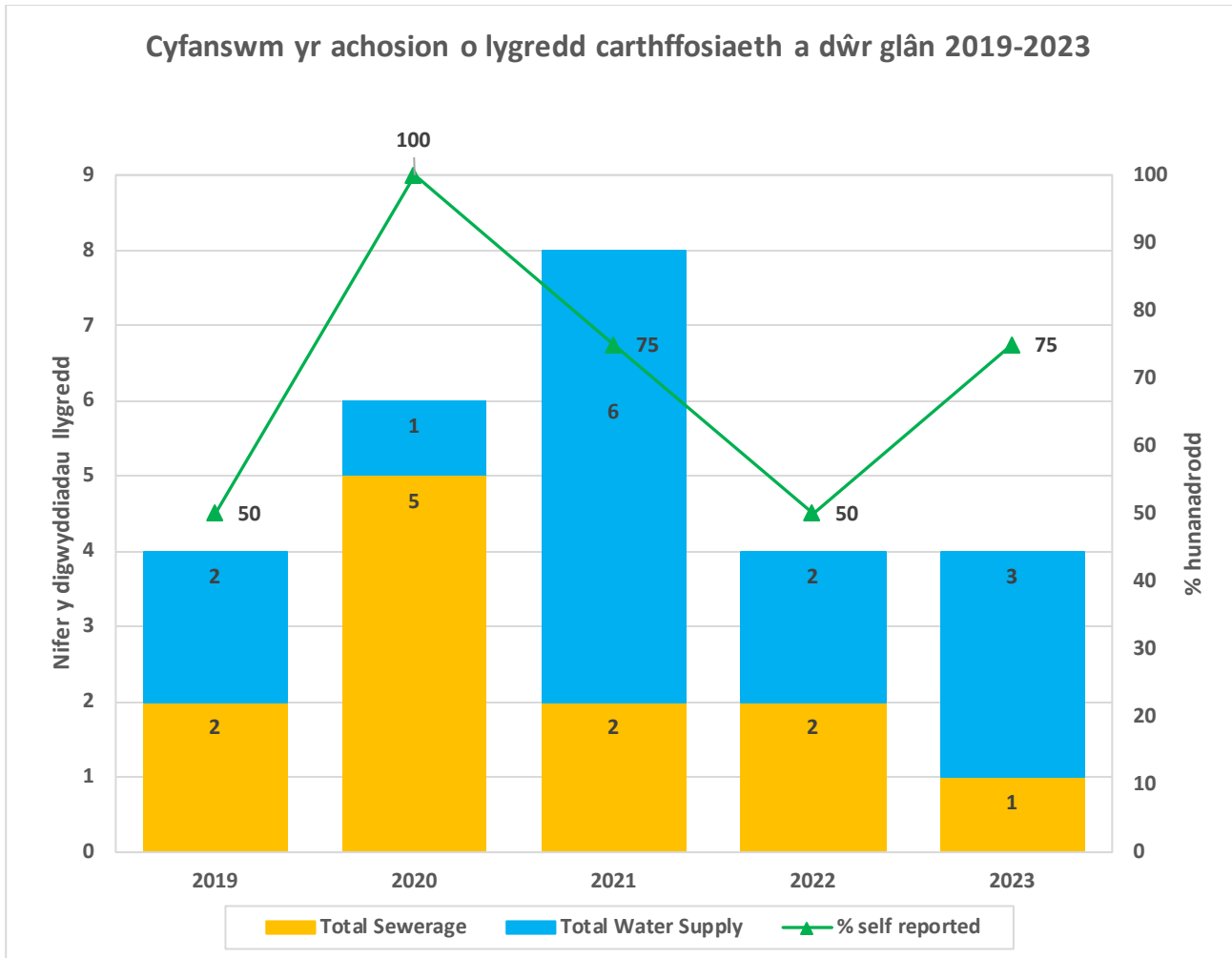
Mae pedwar categori gwahanol o ddigwyddiadau:

- Categori 1 – Sylweddol: potensial i achosi effaith sylweddol, difrifol, parhaus a/neu eang ar yr amgylchedd, pobl a/neu eiddo;
- Categori 2 – Arwyddocaol: potensial o achosi effaith arwyddocaol ar yr amgylchedd, pobl a/neu eiddo;
- Categori 3 – Bach: potensial o gael ychydig iawn o effaith ar yr amgylchedd, pobl, a/neu eiddo;
- Categori 4 – Dim effaith: diffyg cydymffurfiaeth ar safle sy'n cael ei reoleiddio na ellir rhagweld unrhyw effaith ar yr amgylchedd, pobl a/neu eiddo.

Fel y dangosir yn y graff isod, roedd Hafren Dyfrdwy wedi gwella eu perfformiad o ran digwyddiadau llygredd yn 2023. Gwnaeth y cwmni:

- gadw at sero digwyddiad llygredd difrifol (Uchel);
- Lleihau digwyddiadau carthffosiaeth i un yn 2023. Roedd hwn yn llygredd hunan-gofnodedig o waith trin carthion (STW) ac roedd ganddo effaith amgylcheddol isel (Categori 3);

Fodd bynnag, bu cynnydd mewn digwyddiadau o asedau cyflenwad dŵr yn 2023. Cafwyd tri digwyddiad (o'i gymharu â dau yn 2022). Roedd dau o'r digwyddiadau o'r rhwydwaith dosbarthu dŵr ac un o Waith Trin Dŵr. Cafodd y tri effaith amgylcheddol isel (Categori 3).

Hunan-gofnodi digwyddiadau

Hoffem weld yr holl gwmnïau dŵr yn hunan-gofnodi³ o leiaf 80% o'u digwyddiadau llygredd. Bydd hyn yn golygu y gallwn fod yn fwy hyderus fod y cwmni dŵr yn:

- deall eu hasedau a'u rhwydweithiau;
- edrych yn barhaus am ffyrdd i wella sut mae'n rhagweld digwyddiadau llygredd, gan gynnwys defnyddio'i ddata telemetreg ei hun i wella lefelau hunan-gofnodi;
- defnyddio ei ddata i nodi manau peryglus a thargedu lleoliadau risg uchel a mathau penodol o asedau;
- rhoi sylw ac ymateb i ddigwyddiadau'n gyflym er mwyn stopio unrhyw effaith cyn gynted â phosibl.

Cynyddodd perfformiad hunan-adrodd Hafren Dyfrdwy i 75% (tri allan o bedwar digwyddiad a hunan-adroddwyd) ar ôl cyflawni 50% yn 2022. Rydym yn disgwyl i Hafren

³ I adrodd am ddigwyddiad, cysylltwch â'n Llinell Ddigwyddiadau ar 03000 65 3000

Dyfrdwy hunan-adrodd am bob digwyddiad yn 2024 a'u hannog i ystyried mentrau a ddefnyddir ar draws y diwydiant i wella ac yna sefydlogi eu perfformiad yn y maes hwn.

Mae'n siomedig na chafodd digwyddiad yn y Gwaith Trin Dŵr a ganiateir ei hunan-adrodd gan fod hwn yn ased gyda gweithwyr a system delemetreg lle dylid gallu hunan-adrodd.

Cydymffurfio â thrwyddedau gollwng dŵr

Rydym yn rhoi trwyddedau ar gyfer gollwng dŵr, gan gynnwys gollyngiadau sydd wedi'u trin o weithfeydd trin carthion a gweithfeydd trin dŵr cwmnïau dŵr. Mae'r trwyddedau yn gofyn i'r gollyngiad fodloni meini prawf penodol er mwyn sicrhau nad yw'r amgylchedd dŵr yn dirywio. Mae cwmnïau dŵr yn hunan-fonitro eu gollyngiadau ac yn darparu data ar ein cyfer yr ydym yn ei asesu am gydymffurfedd. Rydym yn disgwyl cydymffurfedd â holl amodau'r drwydded.

Ar gyfer dŵr gwastraff, mae Hafren Dyfrdwy yn gweithredu:

- 39 Gwaith Trin Carthion rhifol (sydd â chyfanswm o 43 o ollyngiadau)
- 11 Gwaith Trin Carthion disgrifiadol

Ar gyfer dŵr gwastraff, mae Hafren Dyfrdwy yn gweithredu:

- pum Gwaith Trin Dŵr rhifol (gyda thri ohonynt â chyfanswm llif dyddiol o dros 20m³/dydd)
- un Gwaith Trin Dŵr disgrifiadol

Cydymffurfio â chyflwr trwydded rhifol ansawdd dŵr

Gan ddefnyddio egwyddorion methodoleg yr EPA, rydym yn asesu perfformiad cydymffurfio rhifol y cwmni trwy edrych ar ganran y gollyngiadau a fethodd eu terfynau ansawdd rhifol. Felly, rydym yn edrych ar y 43 gollyngiadau rhifol o Waith Trin Carthion a'r tri gollyngiad Gwaith Trin Dŵr rhifol mwy.

Yn 2023, ni chafwyd unrhyw ddiffyg cydymffurfiaeth rhifol ar gyfer unrhyw un o'r 46 gollyngiad, felly fe wnaethon nhw ddychwelyd i gydymffurfio 100% fel y cyflawnwyd yn 2020 a 2019.

	Cydymffurfio â chyflwr rhifol	Nifer y gollyngiadau nad ydynt yn cydymffurfio
2020	100 %	0
2021	97.9 %	1
2022	97.8 %	1
2023	100 %	0

Cydymffurfio ag amodau disgrifiadol trwyddedau ar ansawdd dŵr

Mae amodau disgrifiadol yn ymwneud ag agweddau nad ydynt yn rhifol fel cynnal a chadw, rheoli ac adrodd.

Yn gyffredinol, roedd lefel cydymffurfio ag amodau disgrifiadol mewn gweithfeydd trin carthion a gweithfeydd trin dŵr sydd â thrwyddedau rhifol a disgrifiadol yn 95% yn 2023. Mae hyn yn ddirywiad mewn perfformiad o'i gymharu â lefelau 2022 lle gwnaethant gyflawni 98.2%.

	Cydymffurfedd ag amodau disgrifiadol	Nifer y gollyngiadau nad ydynt yn cydymffurfio
2020	96.7 %	2
2021	91.8 %	5
2022	98.2 %	1
2023	95.0 %	3

Roedd y gollyngiadau nad oeddent yn cydymffurfio yn 2023 yn ddiffyg cydymffurfiaeth Categori 3 yn bennaf, gyda phob un yn derbyn Rhybudd, ynghyd ag un diffyg cydymffurfiaeth Categori 4. Adroddir cydymffurfiaeth amodau disgrifiadol yn erbyn Gweithfeydd Trin Carthion a Gweithfeydd Trin Dŵr Gwastraff yn unig.

Disgwyliwn i Hafren Dyfrdwy anelu at gydymffurfedd o 100% yn y maes hwn a chynnal lefel gyson uchel o berfformiad.

Asesu cydymffurfedd â thrwyddedau gorlif storm

Fe wnaethom ni hefyd ganfod bod un orsaf bwmpio wedi methu â chydymffurfio gydag amodau'r drwydded, o ganlyniad i rwystr ailadroddus mewn CSO a achosodd ollyngiad heb ei reoli i ddyfroedd sy'n derbyn. Cofnodwyd diffyg cydymffurfiaeth categori 3, a chyhoeddwyd Rhybudd.

Nid oedd y gweddill yn cydymffurfio'n bennaf oherwydd methu â chyflenwi gwybodaeth ategol ddigonol ar gyfer safleoedd nad oeddent yn 'lifo' ar adeg eu samplu ac a gofnodwyd gyda diffyg cydymffurfio Categori 3 nad oeddent yn cydymffurfio a llythyrau rhybuddio.

Cydymffurfio ag amodau llif mewn gweithfeydd trin carthion

Darparodd Hafren Dyfrdwy ddata Llif Tywydd Sych yn unol â gofynion ei drwydded.

Adroddwyd bod dau o weithfeydd trin carthion wedi mynd y tu hwnt i'w terfynau Llif Tywydd Sych a ganiateir yn 2022, gan arwain at y safleoedd yn gollwng mwy o garthion wedi'u trin nag a ganiateir. Mae'n ofynnol bod y cwmni yn cynnal ymchwiliadau ac adrodd am achos y gormodiant i ni a, lle y bo'n briodol, cwblhau camau adferol o fewn amserlen gytunedig.

Adroddwyd bod un o'r gweithfeydd trin carthion wedi profi problemau data yn 2022 ac mae Hafren Dyfrdwy yn gweithio i'w datrys.

Nid ydym yn ymwybodol o unrhyw safleoedd yng Nghymru y mae Hafren Dyfrdwy yn ymchwilio iddynt oherwydd ymholiadau yn ymwneud â'u terfynau llif trin llawn a ganiateir. Mae Hafren Dyfrdwy yn parhau i ymchwilio'n rhagweithiol i unrhyw safleoedd y mae'n ystyried eu bod mewn perygl o fethu terfynau llif trin llawn eu trwyddedau, sy'n golygu efallai nad ydynt yn trin swm y llif sy'n ofynnol o dan eu trwyddedau.

Mae Hafren Dyfrdwy wedi gwneud cynnydd gyda'i system rheoli mewnol ar gyfer ardystiad MCERTS, sef system sy'n archwilio ac yn ardystio addasrwydd a chywirdeb ei offer monitro llif yn annibynnol. Roedd ei holl safleoedd yn cydymffurfio â gofynion ailardystio MCERTS yn 2022.

Ar ddiwedd 2021, cyhoeddodd Asiantaeth yr Amgylchedd ac Ofwat y byddent yn ymchwilio i achosion posibl o ddiffyg cydymffurfio ag amodau trwydded llif trin llawn gan weithfeydd trin carthion yn Lloegr. Mae'r ymchwiliadau'n dadansoddi gwybodaeth a gyflwynwyd gan gwmnïau dŵr i reoleiddwyr sy'n amlygu achosion posibl o ddiffyg cydymffurfio â thrwyddedau.

Yng Nghymru, nid ydym yn bwriadu cynnal ymchwiliad tebyg ar hyn o bryd, gan fod gennym ymateb cydymffurfio eisoes ar waith. Mae Hafren Dyfrdwy wedi bod yn rhannu gwybodaeth debyg gyda ni ers 2014. Nododd y gwaith hwn safleoedd yr oedd angen i Hafren Dyfrdwy ymchwilio iddynt, a edrychodd wedyn ar achosion diffyg cydymffurfio. Rydym wedi gweithio gyda Hafren Dyfrdwy i sicrhau bod y safleoedd yn dychwelyd i gydymffurfio â'u trwydded cyn gynted â phosibl.

Byddwn yn parhau i gysylltu ag Ofwat i ddeall canlyniadau ei ymchwiliad yn Lloegr. Byddwn yn adolygu ein dull rheoleiddio presennol yng Nghymru, os bydd angen.

Gorlifoedd storm a ganiateir

Mae Hafren Dyfrdwy wedi gosod monitorau hyd digwyddiad (EDM), i fonitro nifer a hyd gollyngiadau, ar bob un o'u gorlifoedd storm a ganiateir. Mae hyn yn golygu y bydd EDM yn cael eu gosod ar yr asedau canlynol:

- gorlifoedd storm ar y rhwydwaith carthffosydd (gorlifoedd carthffosydd cyfun)
- gorlifoedd storm o orsafoedd pwmpio;
- gorlifoedd storm mewn gweithfeydd trin carthion

Yn yr adran hon, rydym yn rhannu data ar orlifoedd storm a ganiateir yn unig. Ar gyfer gorlifoedd storm sy'n gweithredu heb drwydded ar hyn o bryd, mae gennym raglen waith ar y gweill i ddod â nhw o fewn ein fframwaith rheoleiddio, pan fo hynny'n briodol. Mae rhagor o wybodaeth am orlifoedd storm ar gael ar [ein gwefan](#).

Yn 2023, cafwyd mis Mawrth eithriadol o wlyb (y pumed mis Mawrth gwlypaf mewn dros 180 mlynedd), gyda gwanwyn sych estynedig wedi hynny. Rhwng mis Ebrill - Mehefin (gyda'i gilydd), cafwyd 60% o'r glawiad disgwylidig ar gyfer yr un cyfnod tri mis cyfwerth, a datganwyd yfnod tywydd sych estynedig ar gyfer canol Mehefin hyd at ddechrau mis Awst. Cadarnhawyd hefyd mai mis Mehefin oedd y poethaf a gofnodwyd erioed: [Climate change impacts June temperature records - Met Office](#)

Yn ystod ail hanner mis Gorffennaf 2023 gwelwyd tywydd gwlyb yn dychwelyd. O ganlyniad, derbyniwyd 180% o'r glawiad disgwylidig ym mis Gorffennaf, gan ei wneud yn

un o'r misoedd Gorffennaf gwlypaf erioed. Fe wnaethom ddatgan dychwelyd i statws arferol (o ran sychder) erbyn dechrau mis Awst.

Yn ystod chwe mis olaf y flwyddyn (Gorffennaf-Rhagfyr) cafwyd glawiad uwch na'r cyfartaledd, gan dderbyn 134% (at ei gilydd). Roedd y cyfnod chwe mis hwn hefyd yn un o'r cyfnodau chwe mis gwlypaf a gofnodwyd. Gwelodd y flwyddyn gyfan 115% o'r glawiad cyfartalog blynyddol disgwylidig. Mae'r Swyddfa Dywydd wedi cadarnhau bod 2023 hefyd yn un o'r cynhesaf erioed: [Y flwyddyn gynhesaf erioed yn fyd-eang - Met Office](#).

Mae gan gyfnodau anarferol o wlyb y potensial i arwain at fwy o ollyngiadau am gyfnodau hwy, tra bod tywydd sych yn cael effaith groes. Rydym yn gweithio ar ddull cadarn o nodi pryd mae gollyngiadau yn digwydd mewn tywydd sych a fydd yn ein galluogi i asesu perfformiad gorlif stormydd yn well.

Data EDM yr ydym yn adrodd arnynt

Mae'r data a gyflwynir yn yr adran hon yn defnyddio data cryno EDM 2023 a gyflwynwyd gan y cwmni dŵr yn eu ffurflen reoleiddio flynyddol. Rydym yn defnyddio'r data a geir gan y cwmni dŵr i gynhyrchu'r graffiau a'r canrannau isod.

Rhestrodd Hafren Dyfrdwy 39 o drwyddedau gyda 49 o ollyngiadau gorlif storm yn eu datganiad yn 2023.

Yn 2023, roedd 8 (16%) o ddulliau monitro hyd digwyddiadau (EDM) y cwmni dŵr ar waith am lai na 90% o'r flwyddyn, sy'n is na safon y diwydiant y cytunwyd arni. Disgwylwn i'r cwmni dŵr wella gweithrediad EDM fel bod pob EDM yn gweithredu am o leiaf 90% o'r amser cyn gynted â phosibl.

Rydym yn disgwyl i'r cwmni barhau i weithio i wella cyflawnrwydd a chywirdeb data ar gyfer setiau data gorlif stormydd.

Nifer y gollyngiadau

Cyfrifir nifer y gollyngiadau gan ddefnyddio'r fethodoleg cyfrif bloc⁴. Mae'r data gollyngiadau ar nifer y gollyngiadau o'r 49 o orlifoedd storm Hafren Dyfrdwy a ganiateir yn dweud y canlynol wrthym:

- Cafodd 10% (5) o orlifoedd storm 0 gollyngiad;
- Cafodd 12% (6) ollyngiadau rhwng 1 a 9 gwaith.
- Cafodd 41% (20) ollyngiadau rhwng 10 a 39 gwaith.
- Cafodd 31% (15) ollyngiadau rhwng 40 a 99 gwaith.

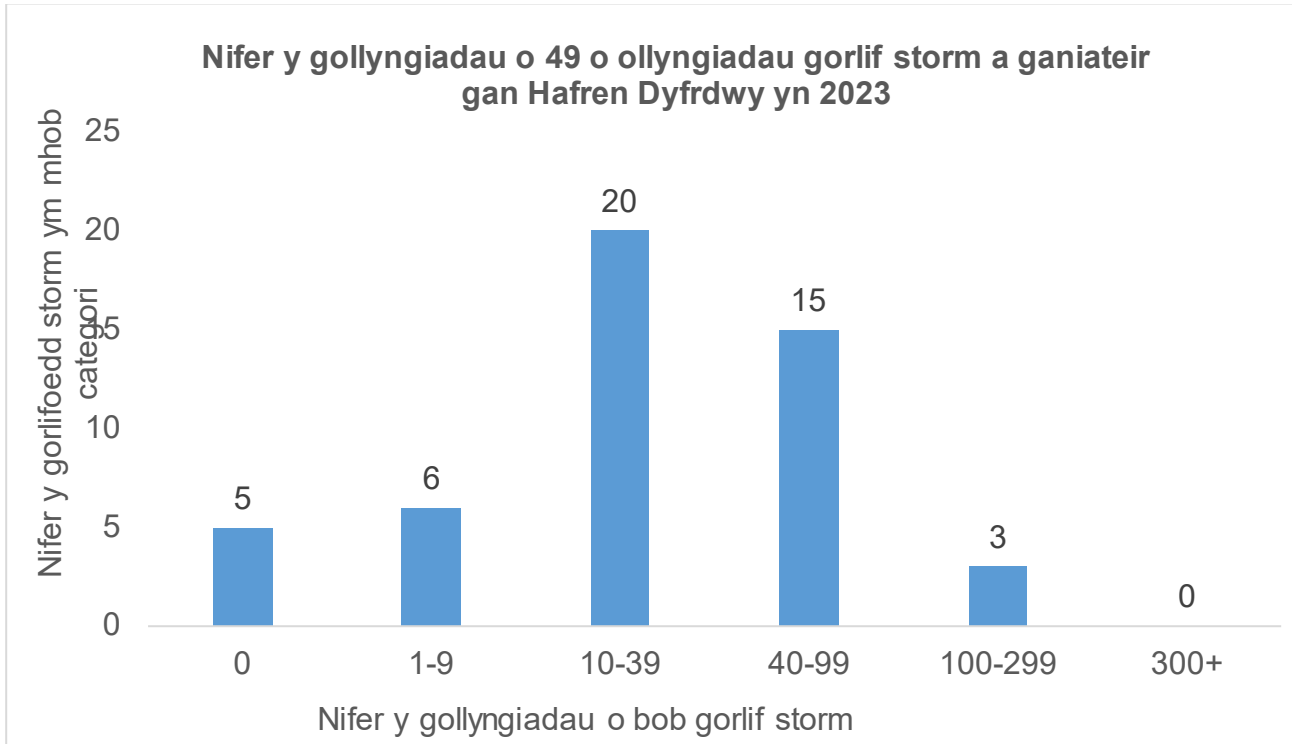
⁴ Y fethodoleg cyfrif bloc a ddefnyddiwyd i gyfrif arllwysyadau o orlifoedd storm yw'r dull cyfrif 12/24:

1. Dechrau cyfrif pan fo'r gollyngiad cyntaf yn digwydd.
2. Mae unrhyw ollyngiad (neu ollyngiadau) yn y bloc 12 awr gyntaf yn cael eu cyfrif fel un arllwysiad.
3. Caiff unrhyw ollyngiad (neu ollyngiadau) yn ystod y bloc 24 awr nesaf, neu wedi hynny, eu cyfrif fel un arllwysiad ychwanegol fesul bloc.
4. Parhewch i gyfrif nes bod bloc 24 awr heb unrhyw ollyngiad.

Ar gyfer y gollyngiad nesaf ar ôl y bloc 24 awr heb ollyngiad, bydd angen i chi ddechrau eto gyda'r gyfres o gyfrif arllwysyadau 12 awr a 24 awr. Mae CNC ac Asiantaeth yr Amgylchedd yn defnyddio'r un dull er cyssondeb ar draws cwmnïau dŵr.

- Cafodd 6% (32) ollyngiadau rhwng 100 a 300 gwaith.
- Nid oedd unrhyw orlif storm wedi gollwng dros 300 gwaith.

Mae'r graff isod yn dangos y data hwn.

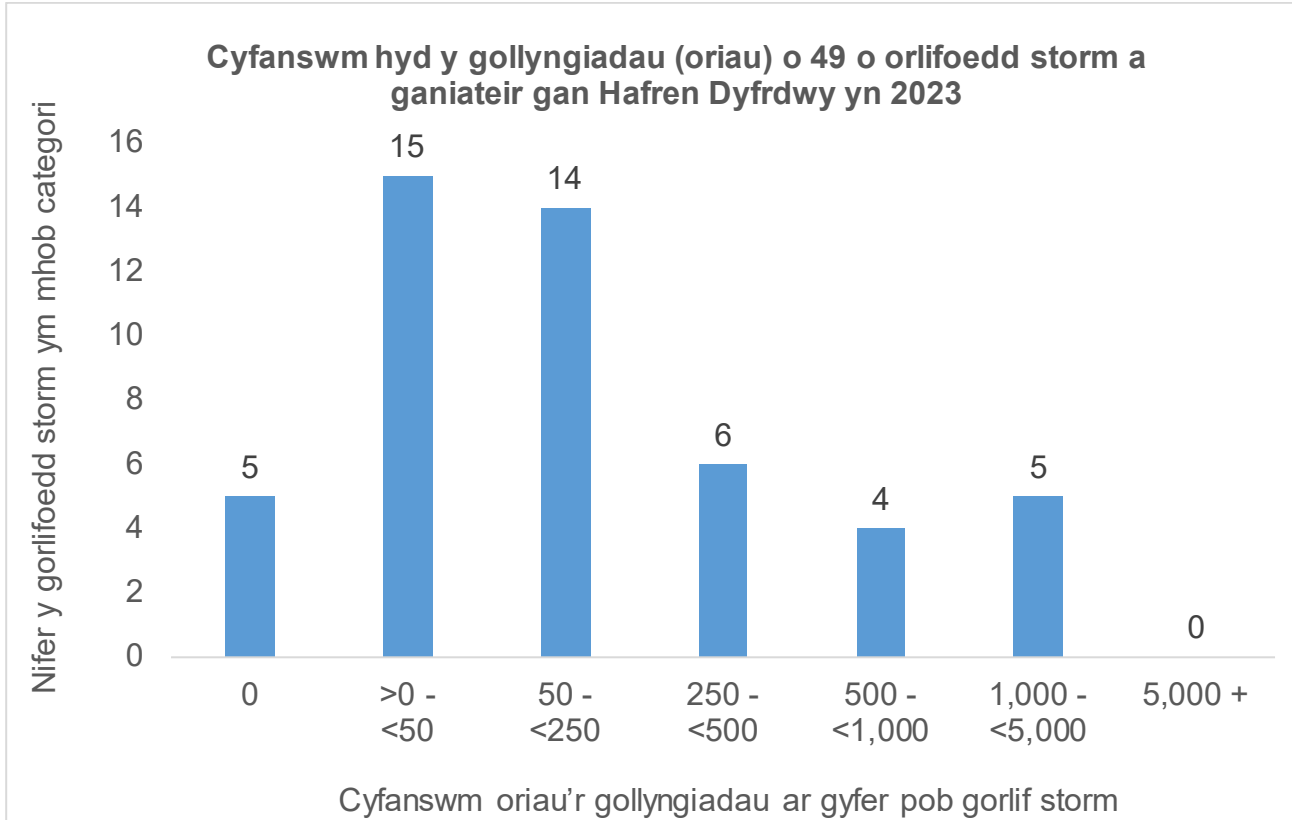

Hyd y gollyngiadau

Mae'r data gollyngiadau ar gyfer hyd y gollyngiadau o'r 49 o orlifoedd storm Hafren Dyfrdwy a ganiateir yn dweud y canlynol wrthym:

- Cafodd 10% (5) o orlifoedd storm 0 awr o ollyngiadau;
- Cafodd 31% (15) ollyngiadau a barodd am fwy na 0 awr ond llai na 50 awr;
- Cafodd 29% (14) ollyngiadau a barodd am o leiaf 50 awr ond llai na 250 awr;
- Cafodd 12% (6) ollyngiadau a barodd am o leiaf 250 awr ond llai na 500 awr;
- Cafodd 8% (4) ollyngiadau a barodd am o leiaf 500 awr ond llai na 1,000 awr;
- Cafodd 10% (5) ollyngiadau a barodd am o leiaf 1,000 awr ond llai na 5,000 awr;
- Ni chafwyd unrhyw ollyngiadau a barodd fwy na 5,000 awr.

Mae'r graff isod yn dangos y data hwn.

Mwy o wybodaeth

Rydym yn parhau â'n hymrwymiad i weithio gyda chwmnïau dŵr a phartneriaid fel rhan o'r Tasglu Ansawdd Dŵr Afon Gwell. Fel rhan o'n camau gweithredu rydym wedi darparu adroddiad manwl ar orlifiadau storm gyda'r adroddiad hwn. Gallwch ddod o hyd iddo ar ein [tudalen Adroddiadau Dŵr](#). Am drosolwg o orlifoedd storm, darllenwch ein [tudalen Gorlifoedd Storm](#).

Adnoddau dŵr

Cydymffurfio gyda thrwyddedau adnoddau dŵr

Yn 2023 fe wnaethom ni gynnal saith asesiad cydymffurfio o drwyddedau adnoddau dŵr Hafren Dyfrdwy; aseswyd bod pedwar yn cydymffurfio heb unrhyw dor-trwydded, ond gwelwyd nad oedd tri ohonynt yn cydymffurfio (dau ddiffyg cydymffurfio Categori 3 ac un diffyg cydymffurfio Categori 4).

Cynlluniau sychder a chynlluniau rheoli adnoddau dŵr

Mae gan gwmnïau dŵr ddyletswydd i gynnal cyflenwadau dŵr yn eu hardal, heb niweidio'r amgylchedd nac effeithio ar anghenion defnyddwyr dŵr eraill. Mae gofyniad statudol ar gwmnïau dŵr i baratoi, cynnal a chyhoeddi cynlluniau rheoli adnoddau dŵr a chynlluniau sychder. Cyhoeddwyd y Cynllun drafft diweddaraf ac ymgynghorwyd arno yn 2022 a disgwyliar iddo gael ei gwblhau yn ystod hydref 2024. Cyhoeddwyd y Cynllun Sychder

diweddaraf yn haf 2020 ac mae disgwyl i'r drafft nesaf gael ei ymgynghori arno yn ddiweddarach eleni. Mae'r cynlluniau yn cael eu cyhoeddi bob pum mlynedd. I gael y wybodaeth ddiweddaraf ynglŷn â chynlluniau rheoli adnoddau dŵr Hafren Dyfrdwy, gweler ei wefan:

- [Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr 2024 \(drafft\)](#)
- [Cynllun Sychder 2020-2025](#)

Edrychwch hefyd ar ein tudalennau gwe am ragor o wybodaeth ar y pynciau hyn:

- [Cynllunio rheoli adnoddau dŵr: https://naturalresources.wales/about-us/what-we-do/water/water-resource-management-planning/?lang=cy](https://naturalresources.wales/about-us/what-we-do/water/water-resource-management-planning/?lang=cy)
- [Sychder](#)
- [Canllawiau cynllun sychder](#)

Y Mynegai Cydbwysedd rhwng Cyflenwad a Galw

Mae metrig y Mynegai Cydbwysedd rhwng Cyflenwad a Galw yn mesur sut mae'r cydbwysedd gwirioneddol rhwng y cyflenwad a'r galw wedi perfformio o'i gymharu â'r hyn a nodir yng Nghynllun Rheoli Adnoddau Dŵr cwmni dŵr. Disgwyliwn i gwmnïau gael sgôr o 100. Sgôr Mynegai SDBI Hafren Dyfrdwy ar gyfer 2023/24 yw 100.

Gollyngiadau a defnydd o ddŵr

Mae cwmnïau dŵr yn cyflwyno amrywiaeth eang o ddata i ni ac Ofwat, sy'n cynnwys cyfraddau gollyngiadau a defnydd dŵr. Dylai'r cyfraddau gollyngiadau diwygiedig a'r wybodaeth am ddefnydd dŵr ar gyfer 2023/24 fod ar gael yn www.discoverwater.co.uk cyn bo hir.

Gwaith rheoleiddio arall

Cyflawni Cynllun Rheoli Asedau'r Rhaglen Amgylchedd Genedlaethol

Ni chyflawnodd Hafren Dyfrdwy unrhyw gynlluniau ym mlwyddyn 4 o'u Rhaglen Amgylchedd Genedlaethol Cynllun Rheoli Asedau 7 (AMP7), fel y cynlluniwyd. Byddwn yn parhau i weithio gyda Hafren Dyfrdwy i sicrhau bod gweddill ei raglen ar gyfer Cynllun Rheoli Asedau 7 yn cael ei chyflenwi erbyn 2025.

Gorfodi (uwch na Rhybudd)

Ni wnaethom gymryd unrhyw gamau gorfodi yn uwch na rhybudd yn erbyn Hafren Dyfrdwy yn 2023.

Cydymffurfio â thrwyddedau gwastraff

Mae cwmnïau dŵr yn gweithredu amrywiaeth o weithgareddau gwastraff, yn amrywio o drin biowastraff, tirlenwi, hylsgi bio-nwy, llosgi slwtsh a gorsafoedd trosglwyddo. Ar gyfer weithgareddau a drwyddeddir, rydym yn asesu cydymffurfedd yn erbyn amodau trwydded ac yn sgorio unrhyw ddiffyg cydymffurfio. Ni chynaliasom unrhyw asesiadau cydymffurfedd yn 2023. Rydym yn targedu cydymffurfedd yn seiliedig ar berfformiad a risg gweithredwr.

Yn 2023, ni chafwyd unrhyw achosion o lygredd o weithgareddau gwastraff a weithredir gan Hafren Dyfrdwy.

Slwtsh

Mae Hafren Dyfrdwy yn cynhyrchu slwtsh yng Nghymru. Fodd bynnag, nid ydynt yn gyfrifol am unrhyw weithgareddau defnyddio slwtsh. Felly, adroddir ar eu defnydd o slwtsh drwy adroddiad perfformiad Dŵr Cymru ac nid oes gofyniad perfformiad ar gyfer defnyddio/gwaredu slwtsh ar gyfer Hafren Dyfrdwy.

Diogelwch Cronfeydd Dŵr

Mae Hafren Dyfrdwy yn rheoli 15 o gyforgronfeydd dŵr mawr yng Nghymru, ac mae 13 ohonynt wedi'u dynodi'n rhai risg uchel. Rydym yn dynodi fel cronfa ddŵr risg uchel os ydym yn credu y gallai bywyd dynol fod mewn perygl pe bai'r argae yn methu, gan achosi rhyddhau dŵr heb reolaeth.

Gwnaethom gofnodi cydymffurfiaeth lawn â'r dyletswyddau adeiladu, archwilio, goruchwyllo, cynnal a chadw cofnodion a osodwyd gan Ddeddf Cronfeydd Dŵr 1975.

Cawn wybod bod gan Hafren Dyfrdwy ymrwymiad corfforaethol i'w Fwrdd ar gyfer cynnal y lefel hon o gydymffurfiaeth. Mae Hafren Dyfrdwy yn rhannu ei Adolygiad Blynyddol Argaeau a Chronfeydd Dŵr gyda ni fel mater o dryloywder a diwydrwydd yr ydym yn ei groesawu.

Ers 2016, mae Deddf Cronfeydd Dŵr ddiwygiedig a rheoliadau newydd yn golygu bod mwy o gronfeydd dŵr yn cael eu rheoleiddio ac yn cael eu dynodi gennym ni. Mae gan Hafren Dyfrdwy (a Severn Trent) bortffolio sylweddol sy'n cynnwys cronfeydd dŵr dros 100 oed. Disgwylwn i beirianwyr cronfeydd dŵr i asesu a chymhwyso safonau modern i'r strwythurau hŷn, ac mae hynny'n anochel yn arwain at waith ychwanegol, gorfodol, ac yn rhoi baich ychwanegol ar y cwmnïau dŵr i'w cynnal.

Asesiad Monitro Gweithredwyr (OMA)

Cynhaliodd CNC archwiliad OMA ar 9 Chwefror 2024. Cyflwynwyd yr archwiliad fel archwiliad penodol yn edrych yn bennaf ar ddata o ddatganiad OFWAT 2022/23, gyda llif (Adran 4) a Monitro Hyd Digwyddiad (EDM) i'w nodi'n fanylach yn yr archwiliad nesaf.

Rydym yn cynnal yr archwiliadau hyn o drefniadau hunanfonitro gweithredwyr i wirio bod cwmnïau dŵr a charthffosiaeth yn cyflawni'r monitro gofynnol i'r safonau monitro yn ein trwyddedau a thrwy ein Cynllun Ardystio Monitro (MCERTS). Yr Asesiad Monitro

Gweithredwyr yw'r offeryn systematig a ddefnyddiwn i gynnal yr archwiliadau hyn er mwyn tynnu sylw at ardaloedd i'w gwella a hyrwyddo arfer gorau.

O'r ardaloedd a aseswyd, llwyddodd Hafren Dyfrdwy i sicrhau safon naill ai Da neu Ardderchog ym mhob maes. Codwyd nifer o gamau gweithredu, i'w cwblhau cyn yr asesiad nesaf.

Disgwyliadau perfformiad ar gyfer 2024

Yn 2024, rydym yn disgwyl y bydd Hafren Dyfrdwy yn gwneud y canlynol:

- parhau i berfformio'n dda o safbwynt digwyddiadau llygredd difrifol, heb gael unrhyw ddigwyddiadau llygredd difrifol;
- cynnal sgôr SDBI o 100;
- parhau i gydymffurfio 100% â therfynau rhifol gollwng dŵr;
- parhau i gyflwyno cynlluniau gwella'r Cynllun Rheoli Asedau o fewn y terfyn amser.

Ac rydym yn disgwyl y bydd yn canolbwyntio ar y meysydd canlynol er mwyn gwella perfformiad:

- lleihau nifer y digwyddiadau llygredd, gyda'r nod o gael dim digwyddiadau;
- anelu at hunan-gofnodi 100% o ddigwyddiadau llygredd;
- anelu at sicrhau cydymffurfiaeth lawn gydag amodau disgrifiadol mewn gweithfeydd trin carthion a gweithfeydd trin dŵr, gan ganolbwyntio ar dystiolaeth heb lif;
- lleihau effaith gorlifoedd stormydd drwy gyflawni ei gamau gweithredu yn y cynlluniau gweithredu â'r mapiau trywydd ar gyfer gorlifoedd stormydd.